

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget

09-12-2013

Sagsnr.
2013-6034

Dokumentnr.
2013-6034-98

Notat vedrørende fritvalgsbeviser og indkøbsordning

Sagsbehandler
Merete Balslev

På Sundheds- og Omsorgsudvalgs mødet den 28. november 2013 efterspurgte udvalget en redegørelse over mulighederne for at anvende fritvalgsbeviser i forbindelse med indkøbsordningen.

Generelt om fritvalgsbeviser

Der er kommet ny lovgivning på området om brug af fritvalgsbeviser jf. servicelovens § 91. Pr. 1. april 2013 skal kommunerne sikre, at modtagere af personlig og praktisk hjælp kan vælge mellem to eller flere leverandører af hjælpen. Kommunerne skal for at opfylde denne forpligtelse som minimum *enten* indgå kontrakt med to eller flere leverandører, *og/ eller* tilbyde modtagere af hjælpen et fritvalgsbevis, som giver modtagerne af hjælp adgang til selv at indgå aftale med en virksomhed om hjælpens udførelse.

Det er kommunen, der fastsætter værdien af fritvalgsbeviset for hver af de ydelseskategorier, hvor kommunen har besluttet at tilbyde fritvalgsbevis. Kommunen afregner med den leverandør, som borgeren vælger, til den pris, der svarer til fritvalgsbevisets værdi. Borgeren modtager ikke kontante midler i forbindelse med et fritvalgsbevis.

Fritvalgsbevisets værdi skal som hovedregel svare til kommunens samlede omkostninger ved produktion og levering af tilsvarende ydelser. Vælger kommunen at tilbyde modtagerne et fritvalgsbevis samtidig med, at hjælpen udbydes, bliver den leverandør, der vinder udbuddet, prissættende for fritvalgsbeviset.

Kommunen kan i særlige tilfælde og efter en konkret individuel vurdering træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen i form af et fritvalgsbevis. Det vil f.eks. være tilfældet i forhold til borgere med demens, udtalt svækkelse eller lignende. Hvis kommunen vurderer, at en borger ikke kan benytte et fritvalgsbevis, har borgeren krav på at få hjælpen i form af et kommunalt tilrettelagt tilbud om hjemmehjælp.

Erfaringer med fritvalgsbeviser

Københavns Kommune har i dag ikke konkrete erfaringer med at anvende fritvalgsbeviser til ydelser til ældre og udsatte borgere og borgere med handicap og sindslidelse. Kommunen er dog i gang med at få erfaringer med at anvende fritvalgsbeviser på spisetilbud i form af madklippekortet på ældreområdet.

Sjællandsgade 40 I, 2
2200 København N

Telefon
3530 3866

Mobil
2612 0881

E-mail
TU80@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290403

www.kk.dk

Egedal Kommune har valgt at indføre fritvalgsbeviser til indkøb fra 1. januar 2014. Egedal Kommune ved endnu ikke, om der er leverandører, der ønsker at indgå aftaler med borgerne om udnyttelse af fritvalgsbeviset.

Fritvalgsbevis for indkøbsordningen

Anvendelse af et fritvalgsbevis for indkøb indebærer, at borgeren skal indgå aftale med en leverandør om, at denne skal forestå den ydelse, som borgeren er visiteret til, og at leverandøren fremsender særskilt opkrævning til Københavns Kommune.

Det er også en forudsætning, at leverandøren vil indgå som leverandør på de betingelser, som Københavns Kommune stiller. Det gælder blandt andet bestemmelserne om erstatningsvarer og tilbagemeldingspligten til kommunen i tilfælde af forgæves gang mv. Det skal i hvert enkelt tilfælde afklares, hvordan der skal kommunikeres mellem kommune og leverandør om aflysninger, forgæves gang osv.

Fordele:

Indførelse af fritvalgsbeviser vil kunne give den enkelte borger øget mulighed for frit valg af indkøbsleverandør. Borgeren vil altså kunne vælge leverandør med et andet vareudbud eller andre priser end de nuværende leverandører.

Ulemper:

Fritvalgsbeviser kræver, at borgerne er mere aktivt opsøgende. Fritvalgsbeviser vil derfor måske være svære at benytte for de svageste borgere. Borgere, der har behov for hjælp til bestilling af varer, herunder til at afklare hvilke varer kurven skal indeholde, vil ikke kunne benytte fritvalgsbeviser, da det vil forudsætte, at hjemmeplejen sætter sig ind i hver enkelt borgers aftale og bestillingsform.

En væsentlig del af de borgere, der modtager indkøbsordning, bliver ringet op af indkøbsleverandørerne i forbindelse med bestilling af varer. Såfremt denne gruppe skal have gavn af fritvalgsbeviser, vil det kræve, at borgeren kan indgå aftale med de eksisterende netbutikker eller fysiske butikker om at yde denne service indenfor den af kommunen fastsatte pris. De fleste netbutikker modtager alene bestillinger over nettet. Hvis borger har behov for hjælp til påpladssætning forudsætter det tilsvarende, at den valgte leverandør ønsker at yde denne service.

Det vil ikke være muligt at sikre, at leverandøren lever op til kommunens krav om leveringstidspunkter, pris, holdbarhed, levering af erstatningsvarer osv. Hvis leverancen udebliver og borgeren står uden væsentlige fødevarer eller forbrugsartikler står hjemmeplejen med en akutopgave.

Indførelse af fritvalgsbeviser på indkøbsområdet vil medføre en øget administration for kommunen blandt andet i forbindelse med kontakt til leverandørerne, tilsyn, kontrol af regningerne og afregning. Det skønnes at ville koste minimum 1300 kr. om året pr borger til administration og

tilsyn. Da borger frit kan vælge leverandør blandt alle netbutikker og fysiske butikker skønnes der ikke at være nogen særlig stordriftsfordel selv om mange vælger at benytte sig af tilbuddet om at benytte fritvalgsbevis.

Konklusion

Fritvalgsbeviser på indkøbsordningen vil kunne give borgerne mulighed for et frit valg af leverandør, herunder leverandører med et andet vareudbud eller prisniveau end de af kommunen valgte leverandører.

En meget stor del af de visiterede til indkøbsordning skønnes ikke at ville kunne anvende fritvalgsbeviser, da det forudsætter, at borger er aktivt opsøgende, og da mange borgere får ydelser i tilknytning til indkøb, der betyder, at de ikke vil kunne benytte fritvalgsbeviser.

Fritvalgsbeviser er administrativt tunge og det skønnes, at det vil koste minimum 1.300 kr. ekstra om året pr borger, der benytter fritvalgsbeviser.